

Wie de HERE zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed

door: Jan Paul Spoor

Psalm 34

Inleiding

Psalm 34 is in alfabetische vorm opgeschreven: Alef, Beth, Gimel etc. Deze vorm wordt verschillende keren gebruikt in het Oude Testament. Het hele alfabet is nodig om de een of andere waarheid te beschrijven en gemakkelijk te kunnen onthouden, hoewel dit laatste vanwege de lengte bij psalm 119 wat moeilijker is.

In psalm 34 wil David voortdurend de lof van de HERE verkondigen, omdat hij in zijn benauwdheid gesmaakt en gezien heeft dat de HERE goed is; welzalig de man die bij Hem schuilt (vs. 9).

Volgens het opschrift boven de psalm dichtte David deze als reactie op zijn gedrag te Gat. Waarschijnlijk ging David naar Gat, omdat hij bang was voor Saul. Dacht hij dat hij daar veilig zou zijn? Hij komt daarin bedrogen uit, want ze herkennen hem. Ze herkennen hem zelfs zo, dat ze hem de *koning* van het land noemen. David die naar deze opmerkingen luistert, die de dienaren van Akis maken, raakt in paniek. De enige uitweg die hij ziet, is zich daar aan te stellen als een waanzinnige (1 Sam. 21:10-15). Al snel wordt hij weggejaagd. David is nu zowel door zijn volk als door de wereld verworpen. Is hij toen zo geconfronteerd met zichzelf en met zijn gedrag? Heeft hij daar geleerd dat de Here hem geholpen heeft? In ieder geval gaat hij na deze geschiedenis naar de spelonk van Adullam. Deze spelonk wordt een vrijplaats. Maar in de spelonk wordt hij door zijn familie opgezocht. Ook in moeilijkheden verkerende mensen, mensen met schulden of teleurgestelde mensen komen daar naar hem toe en blijven bij hem. David wordt aanvoerder of vorst over een legertje van vierhonderd man (1 Sam. 22:2). Is hij hier in de spelonk niet een prachtig beeld van de Heer Jezus?

Bij Hem is verlossing

Is het vanuit deze schuilplaats dat begint David te zingen: *“Ik wil de HERE te allen tijde prijzen, bestendig is zijn lof in mijn mond. In de HERE beroemt zich mijn ziel; laten de ootmoedigen het horen en zich verheugen. Maakt met mij de HERE groot, en laat ons tezamen zijn naam verheffen”* (vs. 2-4). Altijd lofprijzen, in welke omstandigheden dan ook. Kan dat?

David moest daarvoor wel eerst zichzelf leren kennen. En dat was gebeurd. Hij was vreselijk bang geworden en had zich aangesteld als een waanzinnige, zich gedragen als een razende; hij had met zijn nagels de deurposten bekrast en speeksel in zijn baard laten lopen. Hij had met zijn hart geroepen en erkend wat hij in werkelijkheid was: *“Deze ellendige hier riep en de HERE hoorde, Hij verlostte hem uit al zijn benauwdheden”* (vs. 7). Hij had de HERE gezocht en Hij had hem geantwoord. De HERE redde hem uit alle verschrikkingen. We zien als het ware een dankbare David, toen hij werd weggejaagd uit Gat. Hij dankte de Here en straalde van vreugde. David had zijn les geleerd. Hij had ingezien dat niet zijn aanstellerij, maar de Engel des HEREN hem gered en beschermd had. Hij had God gezocht, en God had Zich laten vinden (1 Kron. 28:9; 2 Kron. 15:2, 15; Jer. 29:14). David had geleerd wat een schuilplaats is, en nu wil hij ook anderen een schuilplaats bieden. De spelonk van Adullam is het begin ervan.

Vers 9 is een bekende tekst die geciteerd wordt door Petrus in zijn eerste brief: *“Legt dan af (...) alle bedrog, huichelarijen (...) als u geproefd hebt dat de Heer goedertieren is, tot Wie u komt, tot een levende steen, door mensen wel verworpen maar bij God uitverkoren en kostbaar, en u wordt ook zelf als levende stenen gebouwd, als een geestelijk huis tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, die voor God aangenaam zijn door Jezus Christus”* (1 Petr. 2:1-5). Wij zien dat Petrus deze aanhaling plaatst tussen datgene wat wij moeten afleggen, en de Persoon tot Wie wij gekomen zijn en datgene wat wij geworden zijn. Was David niet tot dezelfde conclusie gekomen? Had hij niet alle bedrog en huichelarij afgelegd? Hij had gesmaakt en gezien dat de HERE goed is. Toen kon hij bij Hem schuilen en de Here groot maken.

Wij zijn gekomen tot Hem, die door mensen wel verworpen is, maar bij God uitverkoren en kostbaar is. En wij worden aan de Levende Steen toegevoegd als levende stenen om God geestelijke offeranden te kunnen offeren.

Bij Hem is geen gebrek

In vers 10 lezen we: “*Vreest de HERE*”. De betekenis van het vrezen is: ontzag hebben tegenover God. David heeft op deze manier de HERE leren eerbiedigen, want hij heeft Zijn almacht en majesteit ondervonden. Het woord ‘vrezen’ heeft niet de betekenis van bang zijn of angst hebben. Als wij Hem aan onze zijde hebben, dan kan ons niets ontbreken. Want wij hebben geleerd te rekenen met wat *God* kan doen. Wij lijden in geen enkel opzicht gebrek en missen ook niets, want wij zoeken de HERE.

In de Bijbel wordt niet positief gesproken over de jonge leeuwen. Ze zijn onverzadigbaar (Job 38:39). Ze omsingelen hun prooi en spelen ermee (Ps. 35:15-17). Dit zijn de goddelozen, die de Here niet zoeken (vgl. Ps. 58:3-6). In Jeremia 2:13-15 staat: “*mijn volk heeft twee boze daden bedreven: Mij, de bron van levend water, hebben zij verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden. Is Israël een slaaf? Is hij een onvrij geborene? Waarom is hij dan tot een prooi geworden, waarover jonge leeuwen brullen, hun stem doen klinken?*” De klacht van Jeremia is dat het volk de HERE heeft verlaten. Ze hebben de HERE niet gezocht, maar Hem (de Bron van levend water) verlaten en ze hebben voor zichzelf waterbakken gemaakt. De HERE heeft hen overgegeven aan de jonge leeuwen. Ze zuchten onder deze verdrukking (Ps. 35:17). Maar dat is niet echt wat de HERE wil, in Zijn hart heeft Hij wat anders met hen voor: “*Want Ik weet, welke gedachten Ik over u koester, luidt het woord des HEREN, gedachten van vrede en niet van onheil, om u een hoopvolle toekomst te geven. Dan zult gij Mij aanroepen en heengaan en tot Mij bidden, en Ik zal naar u horen; dan zult gij Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij vraagt met uw ganse hart. Dan zal Ik Mij door u laten vinden, luidt het woord des HEREN, en in uw lot een keer brengen*” (Jer. 29:11-14). De jonge leeuwen zullen de tanden worden uitgebroken (Job 4:10). Ze zullen omkomen en niet meer gevonden worden (Nah. 2:11-13). “*Maar wie de HERE zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed*” (vs. 11).

Bij Hem is uitredding

“*Want laat hij die het leven wil liefhebben en goede dagen zien, zijn tong van kwaad weerhouden en zijn lippen van het spreken van bedrog; laat hij zich afkeren van het kwade en het goede doen, vrede zoeken en ernaar jagen. Want de ogen van de Heer zijn op de rechtvaardigen en zijn oren tot hun smeken; maar het aangezicht van de Heer is tegen hen die kwaad doen*” (1 Petr. 3:10-12; zie ook Hebr. 12:14).

Vanaf vers twaalf lijkt het alsof David zijn ‘kinderen’ vraagt naar hem te luisteren. Zijn dat degenen die naar hem toe gekomen waren in de spelonk van Adullam? Voor zulke mensen moeten de verzen 12-15 van deze psalm wel heel moeilijk zijn geweest. Het waren

immers mensen die in moeilijkheden verkeerden. Sommigen hadden schulden en anderen waren teleurgesteld in de maatschappij. Hadden ze geen reden om kwaad te spreken vanwege de dingen die hun waren overkomen? En nu roept David hen op om de vrede des HEREN te leren door het goede te doen, de vrede te zoeken en die na te jagen.

Wat ons helpt om over de problemen heen te stappen is de wetenschap dat de Heer ons ziet en naar ons luistert. We kennen Zijn plannen ten aanzien van deze wereld. Hij zal ons helpen en uitredden. Het kan een tijd duren, maar uiteindelijk zijn Gods plannen gedachten van vrede en niet van onheil. Laten we toch altijd daaraan denken.

Natuurlijk, we kunnen tegenslagen hebben: “*Talrijk zijn de rampen van de rechtvaardige, maar uit die alle redt hem de HERE*” (vs. 20). Het kan lijken alsof alles ons tegenzit, terwijl het de ongelovigen alleen maar voor de wind gaat. We kunnen ons voelen zoals Asaf, die klaagde over de voorspoed van de goddelozen, terwijl hijzelf verdrukt werd (Ps. 73). Dit duurde totdat hij in Gods heiligdommen inging en op hun einde lette. Toen zag hij het grote verschil tussen de ongelovigen en de gelovigen. De Heer Jezus zei, vóórdat Hij Zijn indrukwekkende gebed uitsprak: “*Dit heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede hebt. In de wereld hebt u verdrukking, maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen*” (Joh. 16:33). Wij hebben in Hem geen gebrek en bezitten alles.

‘Geen wens blijft ons meer,
dan daar bij de Heer
te leven bij stromen van zegen.’¹

Bij Hem is een schuilplaats

In vers 21 komen we bij een gedeelte dat duidelijk spreekt van de Heer Jezus: “*Hij behoedt al zijn beenderen, niet een daarvan wordt gebroken*”. Dit vers wordt aangehaald in Johannes 19:36. Van het paaslam mochten de beenderen namelijk niet gebroken worden (Ex. 12:49; Num. 12:12). Het lijkt erop dat de beenderen een beeld zijn van de wil van de mens. Een mens kan tegenstand bieden doordat hij beenderen heeft. En in veel teksten vinden we in beeldspraak of in werkelijkheid terug, dat God verplicht is de beenderen te breken om ons te kunnen zegenen. Bijvoorbeeld in Jesaja 38:13: “*Hij verbreekt al mijn beenderen*”. Maar bij de Heer mocht niets verbroken worden. Bij Hem openbaarde zich geen eigen wil. Bij Hem was alleen de diepe wens aanwezig de wil van de Vader te doen, tot in de dood toe.

Van Hem waren al de beenderen te tellen. Iedereen kon ze zien. Het was het gevolg van Zijn inzet, arbeid, vermoeidheid en lijden. Zijn lichaam getuigde van Zijn beweegredenen. De wereld keek ernaar: “*Zij kijken toe, zij zien met leedvermaak naar mij*” (Ps. 22:18).

¹ Uit de bundel ‘Geestelijke liederen’ lied 42 vers 6.

Heeft David gedacht aan het pascha, toen hij deze psalm schreef? Het lijkt een logisch vervolg op vers 20. Het gaat om de bewaring van de rechtvaardige. Maar als we het mogen toepassen op *de Rechtvaardige*, dan is alles wat in de Schrift over Hem geschreven staat vervuld. Hij is de vervulling van het Woord. In Johannes 17 zegt de Heer: *“Toen Ik bij hen was, bewaarde Ik hen in uw naam. Hen die U Mij hebt gegeven, heb Ik bewaakt en niemand van hen is verloren gegaan (...) Maar nu kom Ik tot U en spreek dit in de wereld, opdat zij mijn blijdschap volkomen hebben in zichzelf (...) de wereld heeft hen gehaat, omdat zij niet van de wereld zijn zoals Ik niet van de wereld ben. Ik vraag niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze (Joh. 17:12-15). Hij vraagt aan de Vader om onze bewaring.*

De familie van David kwam naar de spelonk van Adullam. Er kwamen ook mensen in moeilijkheden, mensen met schulden en teleurgestelde mensen naar hem toe. *“De HERE is nabij de gebrokenen van hart, en Hij verlost de verslagenen van geest” (vs. 19). Wie de Rechtvaardige haat, zal ervoor boeten (vs. 22). Het is*

een waarschuwing voor ieder die nog niet naar Hem, *de ware David*, de Geliefde is gegaan om bij Hem te schuilen. De naam van de spelonk Adullam betekent: ‘het rechtvaardige volk’. Bent u al een van die vierhonderd?

Maar *“de HERE verlost de ziel van zijn knechten, allen die bij Hem schuilen, zullen niet boeten” (vs. 23)*. Wat een genade! Wij mogen bij Hem schuilen, het verlossingswerk is volbracht. Wij hoeven niet te boeten.

Eenmaal zal dat wat de Heer gebeden heeft, vervuld worden: *“Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, opdat zij mijn heerlijkheid aanschouwen die U Mij hebt gegeven” (Joh. 17:24)*. Toen David Gat als vrij man verliet, zal hij misschien het gevoel hebben gehad wat hij beschrijft in vers 6: *“Zij schouwen naar Hem en stralen van vreugde”*. Zullen wij dit gevoel ook niet hebben als wij bij de Heer Jezus zullen zijn? Ja, wij zullen stralen van vreugde en niet beschaamd uitkomen.

Oude Sporen 2009

